

Tiesos Draugas Ekstra Nr. 96

LEBBS naujienos

2016 m. gruodis

**„Jeį laikysitės mano mokslo, jūs iš tikro būsite mano mokiniai;
jūs pažinsite tiesą ir tiesa padarys jus laisvus.“ Jn 8,31-32**

Tiesos Draugas Ekstra yra Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjungos leidinys, platinamas elektroniniu paštu, skirtas apžvelgti mūsų bendrijos įvykius, naujienas, spausdinti aktualius straipsnius bei esė.

Šiame numeryje:

Kalėdoms ateinant: Linkėjimai ir sveikinimai

Ką rašė „Tiesos draugas“ prieš 80 metų

Krikščionybė XVI amžiuje, V dalis

„Žvaigždė Rytuose“

EBF maldos kalendorius

*****

“Jame buvo gyvybė, ir ta gyvybė buvo žmonių šviesa. Šviesa spindi tamsoje, ir tamsa jos neužgožė” (Jn 1,4-5)

Mieli “Tiesos Draugo Ekstra” skaitytojai,

Štai ir dar vienos Kalėdų šventės, ir dar vienu metų pabaiga... Mums asmeniškai ir mūsų bendruomenėms šie metai tikriausiai buvo labai įvairūs – kam kupini naujų įspūdžių ir pradžių, gerų žinių, o ką lankė ligos, skausmingi patyrimai ir atsisveikinimai. Už visus mus lydėjusius dalykus – ir tuos, kurie ilgam įstrigs atmintin, ir tuos, kurių kaip ir nepastebėjome – esame kviečiami mokytis būti dėkingi. . .

Mūsų pasauliui šie metai buvo ypač neramūs. Neškime jį savo maldose Dievui, o patys sėkime taiką ir meilę. Net tuomet, kai atrodo, jog mūsų žemę apgaubia baimės, smurto rato, nevilties tamsa, neišsigąskime: “šviesa spindi tamsoje, ir tamsa jos neužgožė.”

Gyvybę teikiančios, mūsų būtį nušviečiančios gimusio Kristaus šviesos linkėdama,

Lina Toth ✓

Argi gali kas nors mus atskirti nuo Dievo Meilės?

Dievas atsakė į mūsų klausimą pirmiau, nei jį uždavėme. Pamąstykite apie tai tylią Šventų Kalėdų naktį:

Kad išvystume Jo atsakymą, Jis danguje išiebė žvaigždę ...

Kad išgirstume atsakymą, pripildė naktį choro garsų ...

Kad patikėtume, Dievas padarė tai, apie ką net pasvajoti negalėjome -

pradžioje Jis tapo žmogumi ir gyveno tarp mūsų,

o pabaigoje Jėzus dėl mūsų paaukėjo savo gyvybę

Ir prisikėlė, kad pasiliktume su juo amžinai...

Būkite palaiminti pažindami tokį

nuostabų Dievą!

Nuoširdžiausi sveikinimai

su Kristaus gimimo diena!

Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga

Ką rašė „Tiesos draugas“ prieš 80 metų

Žiūrėk pats į save!

Jonas Kuprelis pats nemato savo kupros, bet vis rodo į kaimyną, kurio kuprelė yra daug mažesnė negu jo. Jis neturėtų juoktis iš truputį susilenkusio kaimyno, nes pats yra kuprotas. Iš tikrųjų keistas dalykas, jei varnas juokiasi iš varnos juodų plunksnų. Akklasis neturėtų užmetinėti broliui dėl jo žvairumo, o bekojis neturėtų juoktis iš šlubio. Bet taip yra, kad supuvusi šaka daugiau traška, ir tas, kuris turėtų kampe stovėti, atsistoja priekyje ir rėkia pilna gerkle.

Jei teisiame savo artimus, tai atneša mums labai daug nuostolio, nes taip pataikaujame savo savimeilei, ir mūsų išdidumas smarkiai auga. Mes kaltiname kitus, norėdami save pateisinti. Tai yra didelė kvailybė, jei manome, kad mes tada būsime geresni, jei kitus padarysime blogesniais.

Pasityčiojimo žodis pjauna giliau negu pjautuvas, ir jo padaryta žaizda daug sunkiau išgydoma. Tūlas meta druską ant kitų, bet jei koks žiupsnelis šios druskos patenka ant jo skaudžios vietos, tai jis verkia.

Iš C.H. Spurgeon'o raštų sulietuvino T.G. ✓

Krikščionybė XVI amžiuje (V dalis)

Radikaloji Reformacija. Anabaptistai.

Kalbant apie Reformaciją dažniausiai žvilgsnis nukrypsta į Martyną Liuterį, lyg jis būtų svarbiausias ir vienintelis įvykių „kaltininkas“. Bet tai nėra tiesa. Jau buvo kalbėta apie Reformacijos šauklus iki XVI amžiaus ir Ulricho Cvinglio bei Jono Kalvino vykdytas reformas, kurių rezultatas yra šiuolaikiniame pasaulyje išplitusi evangelikų reformatų bažnyčia su savo atšakomis. O radikalsios Reformacijos judėjimą – anabaptistus – šiandien reikia lyg iš naujo atrasti ir traukti iš istorijos šešėlio, kad galėtume geriau susipažinti su šiuo reiškiniu.

Kaip jau buvo anksčiau minėta, radikalsios Reformacijos ištakos yra susijusios su Ulrichu Cvingliu ir jo formuojama teologija. Pradžia buvo Šveicarijoje, Ciuricho mieste. Čia veikė vadinamoji Pranašų mokykla, kurioje gilesnėms Biblijos studijoms susirinkdavo jaunesni dvasininkai ir teologijos studentai. Cvinglis buvo jų gerbiamas mokytojas, ir šalia Biblijos skaitymo jie kartu diskutuodavo rūpimais klausimais. Viena iš svarbiausių tiesų, kurią jie suprato, buvo ši: Kristaus Bažnyčia yra *surinkimas*, ir todėl į ją surenkami tik tie žmonės, kurie yra asmeniškai patyrę atsivertimą į Dievą. Bet kaip su tais „tradiciniais“ krikščionimis, kurie tokio patyrimo neturi, bet jau kūdikystėje per krikštą priskiriami prie bažnyčios? Taip iškilo kūdikių krikšto klausimas, kurį pagrįsti Šventuoju Raštu gana problematiška. Tada jaunieji Cvinglio draugai pradėjo raginti mokytoją įgyvendinti suprastas tiesas, atsisakyti kūdikių krikšto praktikos ir pripažinti tik sąmoningai įtikėjusių žmonių krikštą. Bet paaiškėjo, jog Cvinglis šio žingsnio žengti nepasiruošęs, nes manė, kad tokiu atveju nutrūktų ryšys tarp nuo gimimo suteiktos Ciuricho pilietybės ir narystės Ciuricho bažnyčioje. Esą taip būtų pakenkta reformų tāsai. Bet atrodo, kad tuo metu Ciuriche jau buvo jaunų tėvų, kurie nesiruošė krikštyti savo kūdikių, nes 1525.01.18 Ciuricho miesto taryba

nutarė visus, kurie nekrikštija savo vaikų, išvaryti iš miesto ar kitaip nubausti.

1525 m. sausio 21 d. vieno iš Pranašų mokyklos dalyvių Felikso Mainco namuose Colikono kaime (netoli Ciuricho) susirinko būrelis tikinčių draugų maldai, kad galėtų suprasti, kaip toliau elgtis nutrūkus bendravimui su Cvingliu. Vienas to susitikimo dalyvių, Georgas Blaurokas, įkalbėjo Konradą Grėbelį, kad šis jį pakrikštytų. Tada pats Blaurokas pakrikštijo visus kitus, tarp jų ir Grėbelį. Taip susikūrė pirmoji anabaptistų bendruomenė. Jos nariai save vadino broliais, bet Cvinglis ir kiti juos pavadino *anabaptistais*, t. y. vėl panardintais, pakrikštytais. Netrukus jiems buvo įsakyta palikti Ciurichą. Po dvejų metų protestantiška Ciuricho valdžia paskelbė pirmąjį mirties nuosprendį: Feliksą Maincą paskandinti upėje ir taip pasityčioti iš jo tikėjimo. Maincas tapo pirmuoju anabaptistų kankiniu, žuvusiu nuo protestantų rankų. Georgas Blaurokas buvo sudegintas ant laužo 1529 m., tačiau žiaurūs persekiojimai šio judėjimo nesustabdė.

Prie anabaptistų judėjimo raidos prisidėjo buvęs katalikų kunigas ir Cvinglio draugas, teologijos daktaras **Baltazaras Hubmajeris** (1480-1528), kuris 1525 m. pasikrikštijo su nemaža grupe iš savo bendruomenės. Hubmajeris laikytinas rimčiausiu ankstyvojo anabaptizmo teologu. Jis raštu argumentuotai oponavo Cvingliui ir kitiems reformatų teologams, kurie žemino anabaptistus. Jis taip pat surašė pavyzdinę anabaptistų pamaldų tvarką – agendą. Tačiau Hubmajerio tarnystė tęsėsi neilgai, nes katalikiška valdžia jį suėmė, apkaltino esant eretiką, apsėstą piktųjų dvasių. 1528 m. Vienoje jis buvo sudegintas, o jo žmona su priištu akmeniu buvo nuskandinta. Nepaisant to, anabaptistų judėjimas plito Austrijoje, Šveicarijoje, Vokietijoje, Olandijoje, Moravijoje, Bohemijoje. Vien tik Moravijoje Hubmajeris buvo pakrikštijęs apie 6000 asmenų.

Anabaptistai Olandijoje. Menonitai.

Kaip visur, taip ir čia jie buvo persekiojami ir naikinami, bet sustiprėjo vadovaujami **Menno Simonso** (1496-1561), buvusio katalikų kunigo. Nuo jo vardo kilo pavadinimas **menonitai**.

Negalėdamas pritarti kai kurių radikalių grupių karingai veiklai, Menno Simonsas laikėsi pacifistinių pažiūrų ir skelbdamas taikdarystės principą pabrėždavo tarnavimo mokinytę. 1539 m. jis rašė: „*Atgimusieji neina į karus, nesivelia į kovas... Durklus ir geležinius kalavijus paliekame tiems, kurie, deja, žmogaus ir kiaušės kraują vertina kone vienodai.*“

Reikėtų paminėti tokio mokymo iškalbingą pavyzdį. Tai **Dirko Vilems**o istorija. Už tai, kad buvo anabaptistas, Vilemsas 1569 m. buvo suimtas ir įkalintas, bet jam pasitaikė proga iš kalėjimo pabėgti. Prižiūrėtojas ėmė jį vyti, ir jiems bėgant per ledą persekiotojas įlūžo. Vilemsas nepasinaudojo galimybe bėgti toliau, bet sugrįžo gelbėti savo persekiotojo ir buvo iš naujo suimtas. Albos hercogo potvarkiu buvo pasmerktas mirčiai ant laužo. Ir vėliau menonitai visais laikais stengėsi laikytis pacifizmo principų, o šiandien jie kaip misionieriška bendruomenė yra pasklidę pasaulyje.

Huteritai ir amišai – nedidelės anabaptistų grupės, išlikusios iki mūsų laikų, taip pat vertos dėmesio. **Huteritai**, kilę iš Moravijos (dab. Čekija), pavadinimą gavo pagal vieno savo vadovo Jakobo Huterio (?-1536) pavardę. Jau iš pat pradžių huteritai pasižymėjo bendruomeniniu gyvenimu,

kai visas turtas priklauso ne šeimoms ar privatiems asmenims, o visai bendruomenei. Tai išplaukia iš teologinės sampratos, kad Dievo kuriamoje tvarkoje bendruomenė yra svarbesnė už individą. Dar vienas huteritų bruožas yra griežtas pacifizmas. Tokio gyvenimo būdo besilaikantys huteritai šiuo metu daugiausia gyvena uždaroje komunose Šiaurės Amerikoje ir Jungtinėje Karalystėje.

Gana artimi huteritams yra **amišai**, kurie šiuo metu gyvena Šiaurės Amerikoje. Jie skiriasi nuo huteritų žymiai didesniu konservatyvumu visose gyvenimo srityse ir gyvendami komunose laikosi senoviškų papročių, vengdami šiuolaikinių mokslo ir technikos išradimų.

Anabaptistų radikalai. Nors tradiciškai šios destruktivos grupės priskiriamos prie anabaptistų, klausimas lieka atviras: ar jie iš tikrųjų buvo anabaptistai? Daug bėdų pridarė apsišaukėliai „apaštalai“ Šiaurės Vokietijoje, Miunsterio mieste, vykdydami „pranašo“ **Jano Matizeno** nurodymus. Savo ugingomis kalbomis jie patraukė nemažai žmonių. Matizenas paskelbė prasidėjusią Tūkstantmetę karalystę ir „aukso amžiaus“ pradžia. Prasidėjo turtingų žmonių plėšimai, bažnyčių ir vienuolynų griovimai. Matizenas apsiskelbė „Naujosios Jeruzalės“ karaliumi ir paskelbė teisę į poligamiją. Viskas baigėsi tuo, kad katalikų vyskupas surinko nemažą kariuomenę, užėmė miestą, o šio destruktivaus judėjimo vadovai buvo griežtai nubausti.

Dar vienai destruktiviai grupei vadovavo **Tomas Miunceris** (1489?- 1525). Jis buvo gavęs gerą išsilavinimą Leipcigo ir Frankfurto universitetuose. Liuteris įvertino jo oratorinius gabumus ir paskyrė pamokslininku Juteborge, o vėliau – Cvikau mieste. Miunceris buvo linkęs pasitikėti asmeniškais apreiškimais, kuriuos vertino kaip Šventosios Dvasios balsą. Cvikau mieste jis susidraugavo su vadinamaisiais Cvikau „pranašais“ ir surado su jais bendrą kalbą. Jo pasisakymai darėsi vis radikalesni ir jis ragino ryžtingiau reformuoti bažnyčią,

pašalinant joje likusius paveikslus ir atsisakant kūdikių krikšto. Cvikau „pranašai“ buvo nukeliavę net į Vitenbergą, o kadangi Liuteris tuo metu buvo išvykęs, jo bendražygio Melanchtono buvo palankiai priimti. Sugrįžęs Liuteris nutraukė jų veiklą ir išvarė iš miesto. Pats Miunceris vis tvirčiau tikėjo, kad artimai bendrauja su Dievu ir kad Dievas apreiškia jam savo valią. Pagaliau jis paliko tarnystę bažnyčioje ir pradėjo vadovauti sukilimui, kuris žinomas kaip **Valstiečių karas**, išplitęs Austrijoje ir Centrinėje bei Pietų Vokietijoje. Pragaištingas karas, kilęs 1525 m., nusinešė apie 100 000 žmonių gyvybių, sunaikino daug ūkių ir žemdirbystės padargų, gyvuliai buvo išskersti, ir krašte kilo skurdas. Tokie darbai diskreditavo anabaptistų, o iš dalies ir visos Reformacijos idėjas. Miunsterio, Cvikau ir kitų „pranašų“ veikla paskatino Liuterį ir jo šalininkus griežtai atsiriboti nuo anabaptistų judėjimo. Galbūt tie įvykiai ir paskatino

Liuterį ištarti žodžius: „*Mušti juos, mušti kaip pasiutusius šunis.*“

Tokių destruktivių grupių vadovų veiklą nulėmė iškreipti eschatologiniai įsitikinimai ir manipuliavimas kai kuriomis Biblijos pranašystėmis. Kyla pagrįstas klausimas: ar tokius veikėjus, kaip Tomas Miunceris, Miunsterio ir Cvikau „pranašai“ galima laikyti anabaptistų atstovais? Dėl įvykių Miunsteryje, Cvikau ir kitur kai kas anabaptistus sieja su smurtu ir neramumais. Tačiau reikėtų nepamiršti, kad anabaptistų judėjimo branduolį kaip tik sudarė žmonės, kurie griežtai atmetė bet kokį smurtą, ginklų nenaudojo net savigynai ir nedalyvavo karo tarnyboje. Jėzaus žodžiai iš Kalno pamokslo jiems buvo labai svarbūs, ypač palaiminimas taikdarius: „*Palaiminti taikdariai; jie bus vadinami Dievo vaikais*“ (Mt 5,9).

(Tęsinys kitame numeryje)

Albertas Latužis ✓

„Žvaigždė Rytuose“

Apie akciją „Žvaigždė Rytuose“ kai kurie Ylakių baptistų bažnyčios nariai jau buvo girdėję: kad pastorius Peteris Eisanas iš Latvijos su savo komanda šių metų pradžioje buvo nuvykęs į Jordaniją ir nuvežė dovanėlių stovyklose besiglaudžiantiems vaikams – pabėgėliams iš karo niokojamos Sirijos. Į akciją plačiai įsitraukė Latvijos ir Estijos bažnyčios bei mokyklos, prisidėjo kai kurios bažnyčios ir iš Lietuvos. Šiemet ypač susidomėjo šia iniciatyva Ylakių bažnyčios sekmadieninė mokykla ir jaunimas. Pirmąjį Advento sekmadienį per pamaldas buvo skirtas laikas akcijos pristatymui: buvo parodytas trumpas filmas apie karo baisumus Sirijoje, apie vaikus, netekusius ne tik namų, bet ir tėvų; kaip jie džiaugiasi dovanėlėmis – minkštais žaislais, įvairiomis rašymo ir piešimo priemonėmis, rūbeliais ir kt. Bažnyčioje šalia pakyls buvo sudėtos ryškiai

apkljuotos batų dėžutės, iš dalies jau pilnos dovanų. Kvietimas paaukoti Sirijos vaikams turbūt nepaliko abejingo nė vieno...

Antrąjį Advento sekmadienį žmonės papildomai atnešė nupirktų arba paruoštų dovanų. Paaikėjo, kad užpildyta 30 dėžučių! Keletą dėžučių atgabeno ir Dana bei Antanas Žylės nuo Mažeikių baptistų bendruomenės. Kitą dieną dvyliktokas Lukas Siksnis nuvežė viską į Latvijos Priekulę, o iš ten dėžutės turės

pasiekti dovanų surinkimo centrą Rygoje. Kelionė į Jordaniją kainuoja nemažai, nes ekspedicija vyksta su apsauga, tad Ylakių bažnyčia abiejų sekmadienių rinkliavas skyrė šioms išlaidoms ir meldėsi, kad broliai iš Latvijos saugiai pasiektų tolimą Jordaniją, o dovanos pradžiugintų ir sušildytų nukentėjusių vaikų širdeles. ✓

Europos Baptistų Federacijos (EBF) maldos kalendorius

Gruodžio 19-25 meldžiamės už:

Velso baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius:	406
Bendras narių skaičius:	12 423
Prezidentai:	Hazel Williams-Jones (Velsietiška kalbančių) ir Huw Stephens (anglakalbių)
Generalinis sekretorius:	Peter M Thomas

Gruodžio 26 – sausio 1 meldžiamės už:

Rumunijos vengrų baptistų bažnyčių konvenciją

Bendruomenių skaičius:	247
Bendras narių skaičius:	8 954
Prezidentas:	Félix Pardi
Generalinis koordinatorius:	Pál Borzási

Sausio 2 - 8 meldžiamės už:

Armėnijos evangelikų krikščionių baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius:	155
Bendras narių skaičius:	4 920
Prezidentas:	Gagik Tarverdyan
Generalinis sekretorius:	Asatur Nahapetyan

Sausio 9 - 15 meldžiamės už:

Makedonijos respublikos krikščionių baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius:	2
Bendras narių skaičius:	100
Prezidentas:	Ivan Grozdanov

Sausio 16 - 22 meldžiamės už:

Bagdado baptistų bažnyčių (Irakas). . .

Pastorius:	Ara Badalian
------------	--------------

. . .ir Turkijos baptistų aliansą

Bendruomenių skaičius:	4
Prezidentas:	Ertan ÇEVİK
Generalinis sekretorius:	M.Orhan PIÇAKLAR

Sausio 23 - 29 meldžiamės už:

EBF Jaunimo ir vaikų komitetą

Sausio 30 – vasario 5 meldžiamės už:

Austrijos baptistų sąjunga

Bendruomenių skaičius:	26
Bendras narių skaičius:	1 467
Prezidentė:	Anita Ivanovits
Generalinis sekretorius:	Walter Klimt

EBF maldos kalendorių bei išsamesnę informaciją apie maldos poreikius galite rasti Europos Baptistų Federacijos internetiniame puslapyje: <http://www.ebf.org>. ✓

*Straipsniai trumpinami ir redaguojami redakcijos nuožiūra. Redakcijos nuomonė ne visada sutampa su autorių nuomone.

*Jei norite atsisakyti naujienų, atsiųskite tuščią elektroninį laišką su žodeliu - NESIŪSTI.

© Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga

El.paštas: office@baptist.lt

Mūsų sąskaita:

Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga

Įmonės kodas: 192077697

AB SEB bankas,

Banko kodas: 70440

Sąskaitos nr. LT79 7044 0600 0415 1925